

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REF. GIMNÁZIUM
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
VASZARY JÁNOS ÁLT. ISK., TATA
ATTILA HOTEL, BUDAPEST (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

E-PRO KFT., TATA
BRINGÓHINTÓ KKT.
NAPVILÁG ALAPÍTVÁNY
ELTE TTK MATEMATIKAI INT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első (körzeti) fordulójának helyi szervezői:

Bács-Kiskun és Csongrád megye: DANCSI GYÖRGYNÉ (Makó), PÉTER MARIANN (Kiskunhalas), TERCSINÉ TÓTH ILONA (Kecskemét), TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Szentes), UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Szeged),

Baranya, Somogy és Tolna megye: BÓRÁNÉ KRASZNAI ILDIKÓ (Balatonföldvár), DR. SÜTŐ ZOLTÁNNÉ (Kaposvár), ENGLERTNÉ EKLICS IBOLYA (Pécs), GENCZLERNÉ HERCZEG ÁGOTA (Bonyhád), MEDE ZSOLTNÉ (Bóly), MUHARINÉ JOÓSZ ZSUZSANNA (Tolna), NAGYVÁRADI HENRIETTE (Siklós)

Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye: FARAGÓNÉ SZALAI MÁRIA (Szolnok), JUHÁSZNÉ KURUCZ EDIT (Szarvas), TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Gyula)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: DR. LUKÁCSNÉ FORGÁCS BEÁTA (Miskolc), KLAJ SÁNDORNÉ (Miskolc)

Budapest – Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET, OLÁHNÉ NÉMETH ILDIKÓ, SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES, SZABÓNÉ REICHERT HILDA

Budapest – Dél-Pest: ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA, BALOGH GERTRÚD, LATÁK ISTVÁN, NAGY ANDREA

Budapest – Észak-Buda: FODOR ÉVA, GELNICZKY GYÖRGY, HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA, MERÉNYI IMRE

Budapest – Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA, KOCSMÁR SÁNDORNÉ, MAGYAR ZSOLT, SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA

Fejér és Veszprém megye: KÁSA ZSUZSANNA (Veszprém), BERNÁTH VALÉRIA (Székesfehérvár), PETRIK ZSUZSANNA (Bicske)

Hajdú-Bihar megye: BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Debrecen), CZEGLÉDI ILDIKÓ (Debrecen), KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Derecske), SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Hajdúszoboszló), WEINÉMER SÁNDOR (Hajdúböszörmény)

Heves és Nógrád megye: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Eger)

Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megye: BOGNÁR EDIT (Győr), GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Tata)

Pest megye: CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Dunakeszi), KÁNTOR ARANKA (Érd), SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Gödöllő), TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (Budaörs)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: CSERVENYÁKNÉ BIHARI ILONA (Nyíregyháza), MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Mátészalka), TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Kisvárd)

Vas és Zala megye: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Zalaegerszeg), MARTH JÓZSEFNÉ (Sárvár), TISLÉRNÉ TÓTH ZSUZSANNA (Nagykanizsa), TRAXLERNÉ HORVÁTH EDINA (Szombathely)

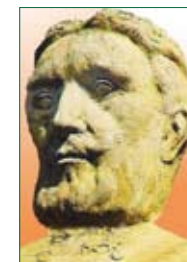
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2011. Körzeti forduló 8. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. HOFFMANN RÓZSA oktatásért felelős államtitkár
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

Az országos döntő főkoordinátora:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Keressétek meg a felsorolásban a helytelenül írt szavakat! Azok kezdőbetűjéből egy régies szó olvasható össze. Mit jelent ez a szó? *bakancs, ricsaj, kátyu, utallvány, rivall, kisebb, pázsít, hagyj, együtt, ahhoz, díj, cifra, játsszák*
 (A) kb. féldecis pohárka (B) egy kis halom (C) kereskedő
 (D) pénzváltó, bankár (E) a kapucnihoz hasonló ruhadarab
2. Mely szavakhoz lehet bárhova – akár a szó belsejébe is – egyetlen **mássalhangzót** hozzátenni úgy, hogy újabb értelmes szót kapjunk?
 (A) VÉT (B) ZÚG (C) MÁR (D) VAJ (E) VÍZ
3. Tagoljátok szavakra az alábbi egybeírt mondatot, majd jelöljétek meg az **igaz** állításokat! *Haszerencsénkleszmegtudjukfigyelniavadludakvonulását.*
 (A) A mondat 8 szóból áll. (B) Három főnév és két ige van benne.
 (C) Nem tartalmaz vegyes hangrendű szót.
 (D) Mindegyik ige kijelentő módú.
 (E) Mindhárom toldalékfajta (képző, jel, rag) megfigyelhető a mondatban.
4. Kölcsey Ferenc *Huszt* című versének 1. sorát adtuk meg rovásírással. A betűk azonosítása után jelöljétek meg a vers folytatásában szereplő szavakat! (Vigyázat! A rovásírás jobbról balra halad!)
- ◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊ ◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊ ◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊ ◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊
- (A) ◊◊◊◊ (B) ◊◊◊◊◊◊◊◊ (C) ◊◊◊◊◊◊ (D) ◊◊◊◊◊◊ (E) ◊◊◊◊
5. Melyikben van kakukktójas? Az alábbi felsorolások némelyikébe becsúszott egy-egy oda nem illő szó. Jelöljétek meg ezeket!
 (A) kádár, abroncs, akó, tölgyfa (B) ács, gerenda, üllő, zsendely
 (C) varga, bőr, kaptafa, bocskor (D) tegez, kelevéz, vért, gyalcs
 (E) guzsaly, rokka, gombolyag, orsó
6. Pótoljátok a hiányzó betűket az alábbi töredékes szólásból, majd döntsétek el, hogy mit jelenthet! *A __g_n cs _____ a __st __!*
 (A) Hirtelen ijesztően alakul a helyzet. (B) Egy történet rosszul végződik.
 (C) A meglepő fordulat az események végén szokott bekövetkezni.
 (D) Akkor mondják, ha valami egy jó poénnal ér véget.
 (E) Az elbizakodott embert gyakrabban érhetik sorscsapások.
7. Keressétek meg az alábbi meghatározásoknak megfelelő szóalakpárokat!
 Az **ige** tárgyas ragozása, jelen időben, többes szám, 3. személyben és felszólító módban áll. A **főnév** egyes számú és szóelemeinek sorrendje: szótő – képző – képző – jel – rag.
 (A) jöjjenek be – állításokra
 (B) higgyék el – fásítással (C) siessenek – szívességből
 (D) lássátok be – beszélgetéshez (E) kérdezzék meg – képességedet

8. Az anagramma egy név (vagy bármely szó, szókapcsolat) betűinek olyan játékos összekeverése, amelynek eredményeképpen egy új szót, kifejezést kapunk. Az alábbi anagrammákból országnevek rakhatók ki. Jelöljétek be azokat, amelyek Magyarországgal szomszédosak!
 (A) EGYSZER LANGOL (B) MAI ÁRON (C) EZ IS RAB
 (D) LOVAS NÉZI (E) SZENÁTOR MÉG

9. Mi a közös a felsorolt két szótagos szavakban? Találjátok ki a szabályt, majd válasszátok ki a közülük illőket! *TAPOS, KELEP, LOMHA, SZÁLKA, MARÓ*
 (A) SÍRÓ (B) KEZE (C) KARCSI (D) ÜVEG (E) FICKÓ

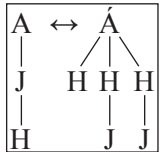
10. Mely állítások igazak Babits Mihály alábbi két verssorára?

„Sűrűn csillan a villám; bús szemed isteni csillám.

Míg künn csattan az ég, csókom az ajkadon ég.”

- (A) Az idézetben van metafora. (B) A két sor egy disztichont alkot.
 (C) Összesen négy birtokos személyjeles szóalakot olvashatunk.
 (D) Az idézetben semmilyen rím nem található.
 (E) Az „ég” azonos alakú szóként szerepel benne.

11. Mely mondatok felelnek meg az oldalt látható ágrajznak?

- (A) A hajtóktól megriasztott vadak rémülten futottak ki a bozót sűrűjéből a nyílt terepre. (B) A hófehérre festett házikó nagyon megtetszett az erdő mélyén az arra kirándulóknak.
 (C) Idén különösen hideg tél szállt a meglepett világra december elején.
 (D) Nem érkezett mostanában egy sürgősséggel feladott küldemény az Akadémia titkárságáról? (E) Az éveken át fölkészített tanulóink a nyáron kilépnek iskolájukból a nagybetűs Életbe.

12. A magyar irodalom hírességeihez köthető helyneveket adtunk meg, ám a magánhangzókat kihagytuk belőlük. A helységek megfejtése után találjátok ki, hogy melyik kihez tartozik, majd válasszátok ki az **igaz** állításokat!

K_p ln sny_k, K_sk r_s, R_vk m_r m, Sz_tm rcs_k_, Sz_d m_t_r

- (A) A földrajzi nevek hírességeink születési helyét jelölik.
 (B) A hírességek mindegyike a XIX. században alkotott.
 (C) Egyikőjük híres műve: A fülemile. (D) Egyikük regényeiről híres.
 (E) Mindannyian részt vettek az 1848-as forradalomban.

13. Európai népek régi megnevezését soroltuk fel: *rác, polyák, muszka, tót, oláh, talján*. A válaszok között mely népnévnek nincs megfelelője a felsorolásban?
 (A) német (B) lengyel (C) osztrák (D) olasz (E) szlovák

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

14. Gyűjtsetek össze minél több olyan szót, amelyben **-ck-** mássalhangzó-találkozás van! (Ugyanannak a szónak különbözően toldalékolt alakjait nem fogadjuk el.) Ezután írjátok egy rövid (4, 6 vagy 8 soros) versikét, amelynek minden sorában található egy-egy ilyen szó!